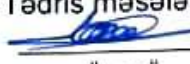

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti

«Təsdiq edirəm»
Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:
 dos. Zaur Məmmədov
" 12 " 08 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisasın şifri və adı: 7001001- "Pedaqogika"

İxtisaslaşmanın adı: "Informatikanın tədrisi"

Fakültə: Təbiyyat

Kafedra: Riyaziyyat və informatika

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Informatikanın tədrisinin tarixi və metodologiyası (ARTN,ADPU "Riyaziyya və informatika" fakültəsi Elmi qərarına əsasən)

Kodu: MIF-B02

Tədris ili: I (2025-2026). Semestr: I (payız)

Tədris yükü cəmi: Auditoriya yükü-30 saat:(Mühazirə 15, məşğələ-15 saat).

Təhsilalma forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 6 kredit

Saat: 180 saat

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi: r.ü.f.d.,dos. Mirzəyeva Səlimə Mirzə qızı

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri, H.Z.Tağıyev, 3 saylı korpus.

Məsləhət saati: V gün saat 13⁰⁰-15⁰⁰

E-mail ünvanı: Mirzayeva_salima@mail.ru

III. Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas

1. Pələngov Ə. Abdullayeva M. Orta məktəbdə informatikanın tədrisi metodikası, "Elm və təhsil", Bakı-2015
2. Лапчик М.П., Семакин И.Г. Методика преподавания информатики, Москва, 2001, 624с.
3. Новиков А.М., Новиков Д.А. Методология. – М.: СИНТЕГ, 2007. – 663с.
4. M.Yusifov, N. Mahmudov. "Proqramlaşdırmanın əsasları". Bakı-2012.
5. Ə.Pələngov. "Proqramlaşdırmanın əsasları", Bakı-2011.
6. Z.Tağıyeva, G.Həsənov, S.Cəbrayılzadə. "Informatika və İKT". Bakı-2011.
7. «Информатика в понятиях и терминах». Г.А.Бордовский, В.А.Извозчиков и др. М., 1991.
8. Н.В. Макаров и др. «Информатика», М., 1992.
9. Ф.Баде, Г.Гооз. "Информатика в 2-х частях".
10. Хинтер Б. "Мои ученики работают на компьютере". М., Просвещение, 1999
11. Internet səhifələri

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən Informatika və Informatikanın tədrisi metodikası fənlərinin tədrisi vacibdir.

V. Korekvizitlər: Fənnin daha yaxşı mənimsənilməsi və öyrənilməsi üçün İKT, Informatikanın müasir problemləri yönümlü fənlərin də tədrisi məqsədamüvafiqdir.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Magistratura pilləsində bu fənnin tədrisində məqsəd tələbələrin bakalavr dövründə informatika və hesablama üsulları fənləri üzrə biliyindəki boşluqları doldurmaq və yeni informasiya almaqdır.

Fənnin tədrisində

- tətbiqi riyaziyyatın və hesablama texnikasının inkişaf tarixi araşdırılır;
- kompüterlərin proqram təminatının inkişaf tarixi, alqoritmin yaranması, inkişafı və tətbiqləri verilir. proqramlaşdırma dillərinin təsnifatına baxılır.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Əgər fənn üzrə həm seminar və həm də laboratoriya varsa onda 10 bal seminara, 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda mövcud qanunvericilik çərçivəsində müvafiq tədbir görülməkdir.

X. Təqvim planı: Mühazirə 15 saat, Məşğələ 15 saat, Cəmi 30 saat.

No	Dərslərin mövzuları	Müh.	məşğələ
1	2	3	4
1	Mövzu 1. Tətbiqi riyaziyyatın tarixi. - Hesablama üsullarının yaranma tarixi. - Ədədi üsulların yaranma tarixi. Mənbə:[1-11]	2	
2	Mövzu 2 Hesablama texnikasının tarixi. - Mexaniki hesablama vasitələrinin yaranma tarixi. - EHM-lərin yaranma tarixi. - Kompyuterlərin arxitekturası. Mənbə:[1-11]	2	2
3	Mövzu 3. Proqram təminatının inkişaf tarixi. - Fərdi kompyuterin sistem proqram təminatı. - Translyatorun yaranması və onun növləri. Mənbə:[1-11]	2	2
4	Mövzu 4. Alqoritmin yaranma tarixi. - Alqoritmlər nəzəriyyəsinin inkişafında tipik alqoritmik strukturlar. - Alqoritmin qrafiki təsvirinin metodologiyası. Mənbə:[1-11]		
5	Mövzu 5. Proqramlaşdırma və onun inkişafı. - Proqramlaşdırma texnologiyasında müxtəlif üsullar. - Ümumi təyinatlı tətbiqi proqram paketi. - Proqramlaşdırma dillərinin təsnifatı. Mənbə:[1-11]	2	2
6	Mövzu 6. İnformasiya sistemləri. İnformasiya sistemləri Mənbə:[1-11]	2	2
7	Mövzu 7. Kompüter şəbəkələri. - Kompüter şəbəkələrinin müxtəlif əlamətlərə görə təsnifatı. - Şəbəkə texnologiyası. Mənbə:[1-11]	2	2
8	Mövzu 5. İnternet global şəbəkəsinin tarixi. - İnternet global şəbəkəsinin tarixi. - ARPANET. Mənbə:[1-11]	1	1
	Cəmi	15	15

XI. Fənn üzrə tələblər:

"İnformatikanın tədrisinin tarixi və metodologiyası" fənni üzrə ümumi öyrənmə tələbləri və kompetensiyalar aşağıdakılardır:

- Tətbiqi riyaziyyatın və hesablama texnikasının tarixini bilməli;

- Proqram təminatının inkişaf tarixi, alqoritmin yaranma tarixini araşdırmağı bacarmaq;
- Proqramlaşdırma və onun inkişafı yollarını bilmək;
- İnformasiya sistemləri. Kompüter şəbəkələrinin inkişaf yollarını tədqiq etməyi bacarmalı

Gələcəyin magistrları öz peşə fəaliyyətində informatikanın tarixini və onun inkişaf mərhələlərini, müasir informatikanın üstünlüklərini tədqiq və araşdırmağı bacarmalıdır.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- İnformatikanın tədrisinin tarixi nin inkişafının aktual istiqamət və problemlərini öyrətmək;
- Hesablama texnikasının inkişafının başqa elmlərdə yeri, rolu və mövqeyini tədqiq etmək
- Proqramlaşdırma və onun inkişafının müsbət istiqamətlərini müqayisəsini bacarmaq;
- Kompüter və internet şəbəkələrinin inkişafının müasir cəmiyyətdəki rolunu öyrətmək.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV. Kollokvium sualları:

I. Kollokvium sualları (12-22 noyabr 2025-ci il tarixlərində keçiriləcək):

1. Tətbiqi riyaziyyatın tarixi.
2. Hesablama üsullarının yaranma tarixi.
3. Ədədi üsulların yaranma tarixi.
4. Hesablama texnikasının tarixi.
5. Mexaniki hesablama vasitələrinin yaranma tarixi.
6. EHM-lərin yaranma tarixi.
7. Kompüterlərin arxitekturası.
8. Proqram təminatının inkişaf tarixi, alqoritmin yaranma tarixi.
9. Fərdi kompüterin sistem proqram təminatı.
10. Alqoritmlər nəzəriyyəsinin inkişafında tipik alqoritmik strukturlar.

II. Kollokvium sualları (08-18 dekabr 2025-ci il tarixlərində keçiriləcək):

1. Translyatorun yaranması və onun növləri.
2. Proqramlaşdırma və onun inkişafı.
3. Ümumi təyinatlı tətbiqi proqram paketi.
4. Proqramlaşdırma dillərinin təsnifatı.
5. İnformasiya sistemləri. Kompüter şəbəkələri.
6. Çalışma
7. Çalışma
8. Çalışma
9. Çalışma
10. Çalışma

XV. İmtahan sualları:

1. Tətbiqi riyaziyyatın tarixi.
2. Hesablama üsullarının yaranma tarixi.
3. Ədədi üsulların yaranma tarixi.

4. Hesablama texnikasının tarixi.
5. Mexaniki hesablama vasitələrinin yaranma tarixi.
6. EHM-lərin yaranma tarixi.
7. Kompüterlərin arxitekturası.
8. Proqram təminatının inkişaf tarixi
9. Alqoritmin yaranma tarixi.
10. Fərdi kompüterin sistem proqram təminatı.
11. Translyatorun yaranması və onun növləri.
12. Alqoritmlər nəzəriyyəsinin inkişafında tipik alqoritmik strukturlar.
13. Proqramlaşdırma və onun inkişafı.
14. Proqramlaşdırma texnologiyasında müxtəlif üsullar.
15. Ümumi təyinatlı tətbiqi proqram paketi.
16. Proqramlaşdırma dillərinin təsnifatı.
17. İnformasiya sistemləri. Kompüter şəbəkələri.
18. Kompüter şəbəkələrinin müxtəlif əlamətlərə görə təsnifatı.
19. Şəbəkə texnologiyası.
20. İnternet global şəbəkəsinin tarixi. ARPANET.

"İnformatikanın tədrisinin tarixi və metodologiyası" fənninin sillabusu 7001001-
"Pedaqogika" ixtisası, **"İnformatikanın tədrisi"** ixtisaslaşmasının tədris planı və fənn
proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus **«Riyaziyyat və informatika»** kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq
edilmişdir (08 sentyabr 2025-ci il, protokol № 01).

Fənn müəllimi:

dos. Səlimə Mirzəyeva

Kafedra müdiri:

dos. Ruslan Həmidov